

FOLKLORNA DEJAVNOST V SLOVENSKEM PORABJU

KLARA FODOR

Porabje je pokrajina ob reki Rabi na skrajnem jugozahodnem delu Madžarske. Na 94 km² ozemlja v osmih slovenskih vaseh živi približno 3500 prebivalcev slovenske narodnosti. Porabski Slovenci smo veseli, da so se pri nas razvile pestre oblike ljudske in druge kulture, zanimive nam in drugim, ki jih danes ohranja 9 odraslih in 8 otroških ljubiteljskih kulturnih skupin. Skupine delujejo pod okriljem Zveze Slovencev na Madžarskem, ki si prizadeva, da zagotovi kolikor se da primerne razmere za njihovo uspešno delovanje. V zadnjih letih se je folklorna dejavnost zelo razvila in razširila, zdaj je med 17 kulturnimi skupinami 7 folklornih, 2 odrasli in 5 otroških. Zelo smo bili veseli, ko nam je po letih težav uspelo pridobiti živo spremljavo z mladimi glasbeniki iz matične države. Pri razvoju folklorne dejavnosti so nam v veliko pomoč ljudje iz Slovenije, med njimi zlasti nekateri vodje folklornih skupin iz Prekmurja. Kljub temu da smo pomoči veseli in smo nanjo ponosni, se zavedamo, da moramo tudi znotraj svojih skupin vzgojiti vodje, ki bodo delali samostojno.

Folklorna skupina Zveze Slovencev na Madžarskem Gornji Senik je bila ustanovljena na pobudo mladih ljudi leta 1985 in je zrasla iz otroške folklorne skupine. S pomočjo etnokoreologa Mirka Ramovša in vodij Marije Rituper ter Valerieje Žalig je skupina pripravila program porabskih plesov. Zdaj ima v programu šest odrskih postavitev: poleg porabskih plesov še štajerske, ki jih je za

Folklorna skupina iz Gornjega Senika.

(Foto: Janez Eržen, Folklorni festival Beltinci, Beltinci, 29. 7. 2007.)

Folklorna skupina iz Sakalovcev.

(Iz arhiva Zveze Slovencev na Madžarskem.)

oder pripravil Viktor Slavinec iz Dokležovja, in severovzhodne štajerske ples, ki jih je posredovala Jelka Pšajd iz Destrnika. Kostumska podoba je za zdaj manj primerna, saj skupina nima kostumov, narejenih po raziskavi, ampak stilizirane in uniformno oblikovane. Kljub temu je v Porabju in na prireditvah pri porabskih Slovencih na Madžarskem ena priljubljenejših ljubiteljskih skupin, ki je povsod lepo sprejeta. Večkrat je sodelovala na srečanjih in raznih prireditvah v Sloveniji, največkrat v Prekmurju, ter v Avstriji. Skupino od leta 2005 spremlja harmonikar Matej Smej iz Slovenije, skupini pomaga Jelka Pšajd, njen vodja pa je domači folklornik Andraž Sukič.

Folklorna skupina Zveze Slovencev na Madžarskem Sakalovci je bila ustanovljena leta 1970 in je pred časom po večletnem premoru na pobudo mladih ponovno začela delovati. Mladi folklorniki, ki delujejo pod strokovnim vodstvom Elizabete Kovač, so v kratkem času postali priljubljeni tako v porabskih naseljih kot zunaj njih in tudi med Slovenci znotraj matične domovine. V svojem programu imajo ples slovenskega Porabja in goričke ples. Skupini pomaga Zoran Domjan iz Slovenije, za glasbeno spremljavo pa skrbita Boris Velner in Branko Bauman.